

ΑΠΟΘΗΚΗ

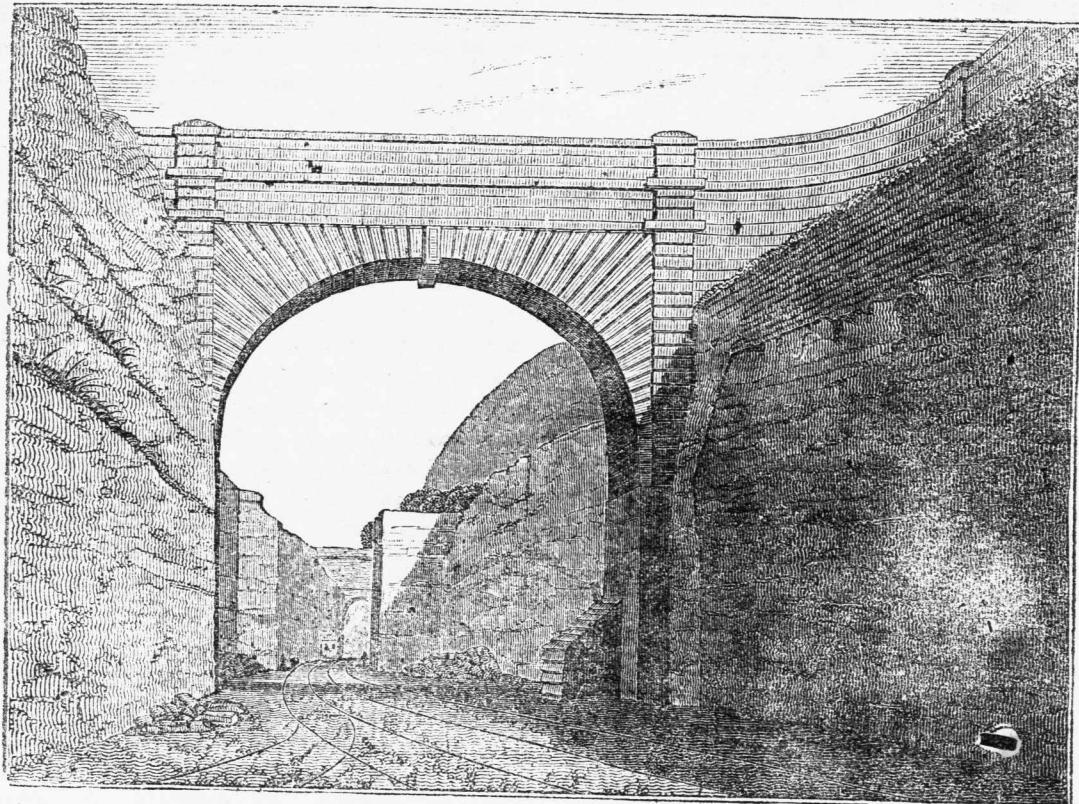
ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΙΟΥΛΙΟΣ, 1842.]

[ΑΡΙΘ. 67.

ΠΕΡΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ.

*Ορυγμα εἰς τὸ Ὀρος τῶν Ἐλαιῶν, ἐπὶ τοῦ ἐκ Λισερπάλου εἰς Μαγκεστρίαν Σιδηροδρόμου.

Η ΤΑΧΥΤΗΣ τοῦ ὄδοιπορεῖν λογίζεται δικαίως ἐν ἀπὸ τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ τοῦ παρόντος αἰῶνος. Διὰ τῶν ἀτμοπλοίων καὶ τῶν σιδηροδρόμων ἡλαττώθη τὰ μέγιστα ἡ μεταξὺ ἀπομεμακρυσμένων χωρῶν διάστασις· αἱ γνώσεις μεταβαίνουσι ταχύτερον ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, καὶ τῶν ἔθνων αἱ πρὸς ἄλληλα σχέσεις κατορθοῦνται ἀσυγκρίτως εὐκολώτερον. Αἱ πραγματεῖαι μεταφέρονται εἰς θλιγώτερον χρόνον καὶ μὲ μικροτέραν δαπάνην· οὕτω δὲ τῆς τιμῆς αὐτῶν ἐλαττουμένης, δύνανται τὴν σήμερον καὶ αἱ πτωχύτεροι νὰ μεταλαμβάνωσιν ἀπὸ ἀναπαύσεις, αἵτινες πρότερον ἐλογίζοντο τῶν πλουσίων μόνον ἴδιαι.

Εἰς τὴν Τουρκίαν, εἶναι μὲν γνωσταὶ πρὸ καιροῦ αἱ τῆς ἀτμοπλοίας ὥφελειαι, ἀλλὰ θέλουσι μένει διὰ πολὺν ἀκόμη χρόνον ἄγνωστοι αἱ τῶν σιδηροδρόμων. Πῶς τινόντι νὰ ἔλπισωμεν σιδηροδρόμους, ὅπου καὶ τῶν ἀμαξιτῶν δρόμων εἰσέτι στερούμεθα; Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀμφιβολία, ὅτι ἡ εὐ-

τυχῶς ὀρέχαμένη ἐν Τουρκίᾳ πρόσδος θέλει συνεπιφέρει καὶ τὴν κατασκευὴν ἐντελεστέρων μέσων συγκοινωνίας παρὰ τὰ νῦν ὑπάρχοντα. Τοῦτο ἀπαιτεῖται πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς γεωργίας καὶ τοῦ ἐμπορίου, καὶ θέλει συντείνει τὰ μέγιστα εἰς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τοῦ λαοῦ, καὶ εἰς οἰκισμὸν τῶν ἐκτεταμένων καὶ εὐκάρπων χωρῶν τῆς Εύρωπακής καὶ Ασιατικῆς Τουρκίας, αἵτινες τὴν σήμερον ὑπάρχουσι σχεδὸν ἔρημοι.

Οἶπον ὁ πολιτισμὸς ἔκαμε τὰς πλέον γιγαντιαίας πρόσδους, ἐκεῖ καὶ τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας ἔφθασαν εἰς ὑψηλότερον βαθμὸν ἐντελείας. Η Ῥώμη τοπάλαι, δέσποινα σχεδὸν ὅλης τῆς οἰκουμένης, κατέβαλλε μεγίστους κύπους καὶ ἀδρᾶς δαπάνας εἰς κατασκευὴν δρόμων καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἐπικράτειαν· οἱ ἀξιολογώτεροι τῶν σημερινῶν δρόμων τῆς Ἰταλίας εἶναι τεθεμελιωμένοι ἐπὶ τῶν ἀρχαίων Ρωμαϊκῶν Οδῶν, αἵτινες ἦσαν τόσον ἐντελῶς

κατεσκευασμέναι, ώστε μετά τὴν παρέλευσιν δεκαπέντε ἑκατονταετηρίδων τινὰ μέρη σύζονται ἀκόμη ἀκέραια. Τὴν σήμερον ἡ νῆσος τῆς Μεγάλης Βρετανίας, ἡ χώρα τοῦ μᾶλλον γεωργικοῦ, μᾶλλον βιομηχανικοῦ, καὶ μᾶλλον ἐμπορικοῦ λαοῦ τῆς γῆς, εἶναι αὐτὴ ἔκεινη, ὅπου τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας ὑπάρχουσι καὶ ἀφθονώτερα καὶ ἐντελέστερα. Ἀριστοὶ ἀμάξιτοὶ δρόμοι, καὶ πολυάριθμοι διώρυγες, πρὸ πολλοῦ διατέμνουσι τὴν νῆσον κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν εἰς ταῦτα προσετέθησαν ἐσχάτως καὶ οἱ σιδηρόδρομοι, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὄποιων, καθ' ἔκαστην αὐξάνων, προσάγει, καὶ, τρόπον τινὰ, ἐνόνει, τὰς πρώην ἀφεστώσας ἐπαρχίας καὶ πόλεις αὐτῆς.

Οἱ πρῶτοι δημόσιοι σιδηρόδρομοι διὰ τὴν μεταφορὰν πραγματεῖσθαι καὶ ἐπιβατῶν ἡνοίχθη ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ φινόπωρον τοῦ 1825, μεταξὺ Στόκτον καὶ Δάρλιγγτον· εἶναι δὲ 25 μιλίων τὸ μῆκος. Άλλὰ 50 ἐνιαυτοὺς πρὸ τούτου ὑπῆρχον πάμπολοι μικροὶ μεμονωμένοι σιδηρόδρομοι, ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἐγγὺς τῶν ἀνθρακωρχείων, χρησιμεύοντες εἰς τὴν μετακομιδὴν ἀνθράκων καὶ ἄλλων ὄρυκτῶν.

Οἱ δεύτεροι μέγας σιδηρόδρομοι ἐν Ἀγγλίᾳ ἡνοίχθη τὴν 1^η Σεπτεμβρίου, 1830, μεταξὺ τῶν πόλεων Λισερπάλου καὶ Μαγκεστρίας*. ἐκτείνεται δὲ τριάκοντα ἐν μίλιον. Η Μαγκεστρία, ητις ἐμπορεῖ δικαίως νὰ θεωρῆται ὡς τὸ μέγα βαμβακούργειον τῶν πλείστων μερῶν τῆς οἰκουμένης, λαμβάνει τὰς ἀκατεργάστους ὕλας ἀπὸ τὸν Λισερπάλον, καὶ πάλιν τὰς ἐξάρχει διὰ μέσου αὐτῆς κατειργασμένας. Όθεν αἱ δύο αὐταὶ πολυάνθρωποι καὶ ἀξιόλογοι πόλεις ἔχουν ἀδιακόπους σχέσεις· καὶ μολονότι προϋπῆρχον μεταξὺ αὐτῶν δύο διώρυγες, ἡτον ὅμως εἰς ἄκρον ἐπιθυμητὴ αὐτὴ ἡ περιπλέον εὔκολυνσις τῆς συγκοινωνίας. Αρχήτερα τὸ ταξείδιον ἀπαιτοῦσε κατὰ μέσον ὅρον τριάκοντα ἐξ ὥρας· τώρα δὲ μόνον δύο.

Οἱ σιδηρόδρομοι ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἦναι σχεδὸν ὅλως διόλου ἐπίπεδοι· ἀλλὰ τοῦτο διὰ νὰ κατορθωθῇ, ἀπαιτοῦνται ἀδραι δαπάναι καὶ κολοσσαῖα ἔργα. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἀπὸ Λισερπάλου εἰς Μαγκεστρίαν, ἐξωρύχθησαν δύο μακραὶ ὑπόγειοι δίοδοι, καὶ κατεσκάψησαν ἐξ λόφοι, ὡς ἐπιτοπλεῖστον διὰ στερεοῦ βράχου· ἀνύψωθησαν ἐκτεταμέναι κοιλάδες, συνεπήχθη καὶ ἐστερεώθη βαλτωδεστάτη χώρα, καὶ ωκοδομήθησαν ἐξήκοντα τρεῖς γέφυραι. Ἐκ τῶν γεφυρῶν τούτων ὁ σιδηρόδρομος περνᾷ ὑπὸ τὰς τριάκοντα· ἐπὶ εἰκοσιοκτὼ περνᾷ ἐπάνωθεν τῆς κοινῆς λεωφόρου, καὶ ἐπὶ πέντε διαβιβάζεται ὑπεράνω τῶν ὑδάτων ποταμοῦ τινὸς, διωρύγων, κλπ. Αἱ ἐπ' αὐτοῦ δόδοι πορίαι γίνονται ταχύτατα. Μηχανή τις, ἀπὸ τρεῖς μόνον ἀνθρώπους ἐπιφορτισμένη, διέβη ὅλον τὸ διάστημα εἰς μίαν ὥραν· ἀλλη μηχανή, σύρουσα ἐξοπίσω τῆς τριάκοντα ἀμάξις, φορτωμένης ἀπὸ 164½ τόνους, δηλαδὴ ἀπὸ ὅλοκληρον φορτίον ὅχι μικροῦ πλοίου, ἔφθασεν ἐκ Λισερπάλου εἰς

Μαγκεστρίαν εἰς δύο ὥρας καὶ τριάκοντα τέσσαρα λεπτὰ, ἐξ ὧν δεκαπέντε ἐδαπάνησε λαμβάνοντα ὕδωρ, κτλ. Εἰς τὸ μέρος τοῦ δρόμου τὸ διόλου ἐπίπεδον, προέβανεν ἡ μετακινητικὴ μηχανὴ εἴκοσι μίλια καθ' ὥραν.

Ἐκ τῶν προειρημένων δύο μακρῶν ὑπογείων περασμάτων ἡ ἐμπροσθεν εἰκονογραφία παριστάνει τὸ ἐν, ἡ μᾶλλον τὴν εἰς αὐτὸ εἴσοδον. Τὸ ἀπότομον ὑψωμα, διὰ μέσου τοῦ ὅποιου ἡ δίνδος ἐλατομήθη, καλεῖται Ὁρος τῶν Ἐλαιῶν· τὸ ἐν αὐτῷ δὲ κατασκευασθὲν βαθὺ καὶ στενὸν χάσμα εἶναι ὑπὲρ τὰ δύο μίλια τὴν ἔκτασιν, καὶ εἰς τὸ βαθύτατον μέρος ἐβδομήκοντα πόδας ὑποκάτω τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους. Τετρακόσιαι ὅγδοοίκοντα χιλιάδες κυβικῶν υαρδῶν πέτρας ἐξωρύχθησαν ἀπὸ τὴν ἀνασκαφὴν ταύτην, καὶ ἐχρησίμευσαν εἰς κτίσιν γεφυρῶν, τοίχων, κλπ.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΙΣ THN KINAN.

ΤΟΝ βαθμὸν τοῦ πολιτισμοῦ εἰς οἰονδήποτε ἔθνος ἐμπορεῖ τις ἀσφαλῶς νὰ κρίνῃ ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ καταστάσεως τῶν γυναικῶν. Τὰ ἔθνη ἔχεινα, ὅσα ἐπιμελοῦνται τὴν ἡθικὴν καὶ διανοητικὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ γυναικείου φύλου, κυβερνῶνται ὡς ἐπιτοπλεῖστον ὑπὸ νόμων καταλλήλων εἰς τὸ προάγειν τὴν γενεικὴν εὐδαιμονίαν τοῦ λαοῦ· ἐξ ἐναντίας δὲ, ὅπου μόνον τὸ σωματικὸν κάλλος θεωρεῖται λόγου ἄξιον, ὡς ὑπὸ τὰς δεσποτικὰς κυβερνήσεις τῶν Ἀσιατικῶν ἔθνῶν, ἐπικρατεῖ κοινῶς ἡ τυραννία, ἡ καταδυναστεία, καὶ ἡ δουλεία. Εἰς ἀγρίας φυλὰς, τὰ βαρύτερα καὶ δουλοπρεπέστερα ἔργα ἐπιβάλλονται εἰς τὰς γυναικας.

“Οἱ Σιναὶ,” λέγει ὁ “Ἀγγλος περιηγητής Barrow, “ἐξευτελίζουσι καὶ περιορίζουσι τὰς ἑαυτῶν γυναικας μᾶλλον τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἡ καὶ τῶν Εὐρωπαίων τοῦ σκοτεινοῦ μεσαιώνος. Μή ἀρκούμενοι εἰς τὴν φυσικὴν ἀποστέρησιν τῆς χρήσεως τῶν ποδῶν*, ἐπενόσταν, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ φυλάττειν αὐτὰς ἔτι μᾶλλον περιωρισμένας, νὰ κατακρίνωσι τὴν γυναικα, ητις τολμᾶ νὰ φαίνεται εἰς τὸν δρόμον, ὡς ἡθικὸν ἔγκλημα πράττοσαν. *Αν λάβωσιν αἵτιαν νὰ ἐπισκεφθῶσι φίλον ἡ συγγενῆ, πρέπει νὰ μεταφερθῶσιν ἐν κλειστῷ φορείῳ ὑπὸ δούλων· τὸ περιπατῆσαι, ἡθελεν εἰσθαι ὑπερβολικὴ χυδαιότης. Καὶ αὐταὶ αἱ χωρικαὶ, αἱ μὴ δυνάμεναι νὰ ὑποφέρωσι τοιαύτην δαπάνην, προτιμῶσι τοῦ περιπάτου εἶδος μονοτρόχου· τινὸς σκεπαστοῦ ὁχήματος, ἀρκετὰ γελοιώδους.”

“Ἐπιστρέψων ἀπὸ τὸν πύργον τοῦ ναοῦ τῆς Ναγγτσαγγ-φοῦ,” λέγει ἀλλος περιηγητής, “ἀπήντησα δύο μονότροχα φορεῖα, τὸ πρῶτον μὲ δύο καλοενδυμένας γυναικας, τὸ δ' ἄλλο μὲ παῖδα εἰς αὐτὰς ἀνήκοντα. 'Αλλόκοτον δχημα τωάντι δι' ἐπισκεπτομένας κυρίας!

* Οἱ Σιναὶ, σφίγγοντες τοὺς πόδας τῶν ἀπαλῶν κορασίων, καθιστῶσιν αὐτοὺς τόσον μικροὺς, ὡστε αἱ γυναικεῖς αὐτῶν μόλις δύνανται νὰ περιπατῶσι.